ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН ХАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

Гулистон шахри

2024 йил 27 июнь

Гулистон туманлараро иқтисодий судининг судьяси З.Раджабов раислигида, Б.Хасановнинг котиблигида, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Сирдарё вилояти худудий бошқарма бошлиғи ўринбосари С.Амонликов (2024 йил 06 январдаги SR-10/29-сонли ишончнома асосида), "SIRDARYO INTER IMPEKS" масъулияти чекланган жамияти вакили – рахбар С.Эсанов ва жавобгар вакиллари таъсисчи С.Тўрабеков, адвокат Х.Абдугаффаров (2024 йил 06 июндаги 48-сонли ордер асосида) иштирокида, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Сирдарё вилояти худудий бошқармасининг даъвогар "SIRDARYO INTER IMPEKS" масъулияти чекланган жамияти манфаатида Тўрабеков Санжар Бахтиёр ўғлини "SIRDARYO INTER IMPEKS" масъулияти чекланган жамияти таъсисчилигидан чиқариш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича кўзғатилган иктисодий ишни, ўз биносида, очик суд мажлисида кўриб чикиб, куйидагиларни

АНИКЛАДИ:

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Сирдарё вилояти бошқармаси (бундан буён матнда палата деб юритилади) "SIRDARYO INTER IMPEKS" масъулияти чекланган жамияти (бундан буён матнда даъвогар ёки жамият деб юритилади) нинг манфаатида Гулистон туманлараро иктисодий судига даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар Тўрабеков Санжар Бахтиёр ўғли (бундан буён матнда жавобгар ёки таъсисчи деб юритилади) ни **IMPEKS**" "SIRDARYO **INTER** масъулияти чекланган жамиятининг таъсисчилигидан чикаришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган палата вакили даъво талабини қуллабкувватлаб, даъво аризасидаги важларини такрорлаб, даъво талабини қаноатлантиришни суради.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили палатанинг даъво аризасини кўллаб-қувватлаб, даъво аризадаги важларини такрорлаб, даъво аризасини каноатлантиришни сўради.

Суд мажлисида иштирок этган жавобгар вакиллари палатанинг даъво аризасига эътироз билдириб, ундаги важлари асоссиз эканлигини таъкидлаб, палатанинг даъво аризасини каноатлантиришни рад килишни сўрашди.

Суд, ишда иштирок этувчи шахслар вакилларининг тушунтиришларини тинглаб, ишдаги мавжуд ва такдим этилган хужжатларни ўрганиб чиқиб, куйидаги асосларга кўра палатанинг даъво аризасини қаноатлантиришни рад этишни лозим топади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси (бундан буён матнда ИПК деб юритилади) 13-моддасининг биринчи қисмига асосан суд

ишларни Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунлари, бошқа қонунчилик хужжатлари, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари асосида ҳал қилади.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси 55-моддасининг биринчи ва учинчи қисмларига асосан ҳар ким ўз ҳуқуқ ва эркинликларини қонунда тақиқланмаган барча усуллар билан ҳимоя қилишга ҳақли.

Хар кимга бузилган хуқуқ ва эркинликларини тиклаш учун унинг иши қонунда белгиланган муддатларда ваколатли, мустақил ҳамда холис суд томонидан кўриб чиқилиши ҳуқуқи кафолатланади.

Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси 8-моддасининг биринчи қисмига асосан фуқаролик ҳуқуқ ва бурчлари қонунчиликда назарда тутилган асослардан, шунингдек фуқаролар ҳамда юридик шахсларнинг, гарчи қонунчиликда назарда тутилган бўлмаса-да, лекин фуқаролик қонунчилигининг умумий негизлари ва мазмунига кўра фуқаролик ҳуқуқ ҳамда бурчларни келтириб чиқарадиган ҳаракатларидан вужудга келади.

Иш хужжатларига кўра, "SIRDARYO INTER IMPEKS" МЧЖни қайта ташкил этиш ва унинг фаолияти тўгрисидаги Гулистон туман давлат хизматлар марказидан 2021 йил 18 январда рўйхатдан ўтган таъсис шартномасига кўра, жамиятнинг устав фонди иккита улушга бўлинган бўлиб, иштирокчилар ўртасида Эсанов Хусниддин Тугалович 69,09 фоиз ва Тўрабеков Санжар Бахтиёр ўгли 30,91 фоиз улуш билан тақсимланган.

Бироқ, таъсисчи Тўрабеков Санжар Бахтиёр ўғли жамият устав фондидаги 30,91 фоиз улушини бир йилдан ортик муддат давомида шакллантирмасдан келган.

Шу сабабли, палата даъвогар манфаатида судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар Тўрабеков Санжар Бахтиёр ўғлини "SIRDARYO INTER IMPEKS" масъулияти чекланган жамиятининг таъсисчилигидан чиқаришни сўраган.

Ўзбекистон Республикаси "Масъулияти чекланган ҳамда қўшимча масъулиятли жамиятлар тўғрисида"ги Қонуни 8-моддасининг иккинчи қисмида жами улушлари жамият устав фондининг (устав капиталининг) камида ўн фоизини ташкил этадиган жамият иштирокчилари ўз мажбуриятларини қўпол бузаётган ёхуд ўз ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) билан жамиятнинг фаолият кўрсатишига имкон бермаётган ёки уни жиддий тарзда қийинлаштираётган иштирокчини жамиятдан суд тартибида чиқарилишини талаб қилишга ҳақлидирлар.

Судга палата томонидан даъвогар манфаатида даъво аризаси такдим этилиб, жавобгарни "SIRDARYO INTER IMPEKS" масъулияти чекланган жамияти таъсисчилигидан чикариш сўралган.

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумининг 2014 йил 20 июндаги "Иктисодий судлар томонидан корпоратив низоларни ҳал этишнинг айрим масалалари тўғрисида"ги 262-сонли қарорининг 19-бандига кўра, агар даъвогар иштирокчининг улуши ёки бир нечта иштирокчиларнинг жами улушлари жамият устав фонди (устав капитали)нинг ўн фоизидан кам бўлса ёхуд даъво аризаси жамиятнинг ўзи томонидан берилган бўлса, даъво

аризасини қаноатлантириш рад этилиши лозимлиги тўғрисида тушунтириш берилган.

ИПКнинг 68-моддасига кўра, исботлаш мажбурияти ишда иштирок этувчи ҳар бир шахс ўз талаблари ва эътирозларига асос қилиб келтираётган ҳолатларни исботлаши керак.

Шу сабабли, суд палатанинг жавобгарни жамият таъсисчилигидан чиқариш тўғрисидаги даъво талабини асоссиз деб ҳисоблаб, ушбу даъво талабини қаноатлантиришни рад этишни лозим топади.

ИПК 118-моддасининг биринчи қисмига кўра, суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади. Еттинчи қисмига кўра, давлат божи тўлашдан озод қилинган давлат органлари хамда бошқа шахслар томонидан юридик шахслар ва фукароларнинг манфаатларини кўзлаб такдим этилган даъво талабларини қаноатлантириш рад этилган ёки улар қисман қаноатлантирилган тақдирда, давлат божи манфаатлари кўзланиб даъво такдим этилган шахслардан даъво талабларининг қаноатлантирилиши рад этилган қисмига мутаносиб равишда ундирилади.

Палатанинг даъво талаби асоссиз деб топилганлиги сабабли суд харажатлари тўлик хажмда даъвогар зиммасига юклатилади.

Ўзбекистон Республикаси "Давлат божи тўгрисида" ги конунининг 5-моддасида иктисодий судларга бериладиган давво аризаларидан давлат божи ундирилиши белгиланган. Ушбу конунга илова билан тасдикланган давлат божи ставкалари микдорларининг 2-б бандида иктисодий судга бериладиган номулкий хусусиятга эга давво аризаларидан базавий хисоблаш микдори (БХМ) нинг 10 баравари микдорда давлат божи ундирилиши белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 17 ноябрдаги ПФ-196-сонли Фармони билан базавий хисоблаш микдори — ойига 340 000 сўм этиб белгиланган.

Юкоридагиларга кўра, суд палатанинг даъво талабини қаноатлантиришни рад этишни, даъвогар хисобидан республика бюджетига БХМнинг 10 баравари микдорида, яъни 3 400 000 сўм давлат божи ундиришни томонидан олдиндан тўлаб чикилган 34 000 сўм почта ва даъвогар колдиришни харажатини ўз зиммасида лозим топиб. Республикаси Иктисодий процессуал кодексининг 68, 118, 176-180,186, 192моддаларини қўллаб, суд

ҚАРОР ҚИЛДИ:

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Сирдарё вилояти худудий бошқармасининг "SIRDARYO INTER IMPEKS" масъулияти чекланган жамияти манфаатида киритган даъво аризасини қаноатлантириш рад этилсин.

Олдиндан тўланган 34 000 сўм почта харажати "SIRDARYO INTER IMPEKS" масъулияти чекланган жамияти зиммасида қолдирилсин.

"SIRDARYO INTER IMPEKS" масъулияти чекланган жамияти хисобидан республика бюджетига 3 400 000 сўм давлат божи ундирилсин.

Хал қилув қарори қабул қилингандан кейин бир ойлик муддат ўтгач қонуний кучга киради.

Хал қилув қарори қонуний кучга киргач, ижро варақаси берилсин.

Хал қилув қарори устидан у қабул қилинган кундан эътиборан бир ой ичида шу суд орқали Сирдарё вилоят судининг иқтисодий ишлари бўйича судлов ҳайъатига апелляция тартибида ёки қонуний кучга кирган ва апелляция тартибида кўрилмаган ҳал қилув қарори устидан у қонуний кучга кирган кундан эътиборан олти ой ичида кассация тартибида шикоят берилиши ёхуд прокурор протест келтириши мумкин.

Раислик қилувчи, судья

3.Раджабов

